

BOZP

TRENDY VE VÝCHOVĚ A VZDĚLÁVÁNÍ V ZEMÍCH EU A V ČR

PhDr. Lidmila KLEINOVÁ, CSc

KONSTATOVÁNÍ

Každá **státní instituce** zodpovědná za BOZP **v každé evropské zemi** si v rámci svých kompetencí a zodpovědností

- stanovuje **požadavky na vzdělávání** v oblasti BOZP a
- zdůrazňuje to jako **jednu z priorit**, které vždy dávala, dává a bude dávat přednost.

Každá z **evropských institucí** zodpovědných za BOZP (Komise pro BOZP, Agentura pro BOZP v Bilbao, MOP a další) rovněž deklarují, že **vzdělávání v oblasti BOZP** je **jednou z priorit**.

Každé **dobrovolné sdružení/asociace** na evropské i národní úrovni se snaží **vzdělávat své členy**, informovat je o novinkách a předávat si nikde nepopsané zkušenosti z praxe.

Společná Evropa si uvědomuje, že, ať se jí/nám to líbí nebo ne, bude mít jednou **společný trh** umožňující lidem z kterékoliv z jejích zemí pracovat v kterémkoliv z jejích států.

1. VZDĚLÁVÁNÍ ODBORNÍKŮ PRO BOZP

Vývoj v EU a otázky, na které se hledají a v nejbližších letech budou hledat odpovědi:

a) Existuje v dané zemi právní předpis stanovující požadavky na znalosti a dovednosti odborníků pro BOZP?

- b) Existuje v dané zemi právní předpis stanovující požadavky na proces ověřování znalostí a dovedností odborníků pro BOZP?
- c) Existují v dané zemi vzdělávací instituce pro BOZP?
- d) Jaká je kvalita vzdělávání v oblasti BOZP?
- e) Lze kvalitu objektivně posuzovat?
- f) Je certifikace vzdělávacích programů a vzdělávacích institucí zárukou kvality?

ENSHPO

European Network for Safety and Health Professional Organizations - dobrovolné sdružení profesních organizací bylo založeno čtyřmi profesionálními organizacemi z Velké Británie, Dánska, Belgie a Německa.

2003 – nabídka členství pro **Komoru BOZP a PO ČR** – přijata

2012 – zahrnuje **23 zástupců** z evropských zemí sdružujících odborníky BOZP

Cíle:

- podporovat a zjednodušit výměnu zkušeností a znalostí,
- poznat úroveň BOZP a odborného vzdělávání v jednotlivých členských zemích,
- 2x/rok organizovat setkání zástupců a další odborné akce,
- připravit se na jednotný evropský trh práce umožňující využít služeb odborníků pro BOZP z jednotlivých zemí.

2004 – rozhodnutí o zpracování evropských standardů pro **uznávání odborné způsobilosti BOZP v EU**

- První v pořadí zpracován standard pro vysokoškolsky vzdělané odborníky s titulem **EurOSHM = Evropský manažer pro BOZP** (schválen v Bruselu 16.9.2008 jako 1.dobrovolný standard)
- **EurOSHT = Evropský technik pro BOZP** (schválen v Bruselu v dubnu 2009)

Hlavním cílem této certifikace – záruka, že nositel získal kvalifikaci přijímanou v celé Evropě + umožňuje **používat** výše uvedené **tituly** – důležité pro jednotný trh práce v Evropě.

V obou případech se jedná o stejný okruh témat

– **rozdíly** jsou v hloubce podání a zaměření:

- **EurOSHT** – důraz je kladen zejména na **praktické znalosti a dovednosti**
- **EurOSHM** – důraz je kladen především na **strategickou a koncepční úroveň** včetně **budování a udržování systému řízení BOZP**
- **Komora BOZP a PO ČR** se aktivně podílela na zpracování obou standardů, které se staly základem pro zpracování nových typových pozic (**Technik BOZP a Manažer BOZP**) v rámci projektu Národní soustavy povolání (viz zákon č. 179/2006 Sb.)

EVROPSKÁ KOMISE

jedna z jejích pracovních skupin se zabývá vzděláváním v oblasti BOZP (vedoucí - Antonio Cammarotta)

Cíle:

- **stanovit priority pro výchovu a vzdělávání v oblasti BOZP** (v souladu s prioritami pro 2008 – 2012 a i s připravovanými prioritami pro léta **2013 - 2020**), a to pro:
  - odborníky BOZP,
  - zaměstnance, vedoucí zaměstnance a manažery,
  - ostatní skupiny pracujících lidí.

2. VZDĚLÁVÁNÍ UČITELŮ/LEKTORŮ PRO BOZP

Problém evropský i národní – dvě skupiny:

- a) **Učitelé** na středních či vysokých školách se znalostmi pedagogiky, výukových procesů, komunikace, apod., se znalostmi teoretickými a právními, týkajícími se BOZP, ale obvykle **bez vlastních praktických zkušeností**
- b) **Odborníci z praxe/lektoři s praktickými zkušenostmi**, znalostmi teoretickými i právními, ale často **bez znalosti pedagogiky, výukových procesů, komunikace**, apod.

Projekt ENETOSH

(European Network for Education and Training in OSH)

Význam:

- a) Formulování požadavků na **znalosti, dovednosti a zkušenosti** (především 2. výše uvedené skupiny, tzn.,: **lektorů z praxe**)

- b) Vytvoření evropské **internetové platformy** pro existující příklady vzdělávacích programů a kurzů, která k **20.8.2012** obsahuje **626 unikátních příkladů z 40 zemí**, které jsou určeny pro vzdělávání BOZP:
  - **225** dětí ve školkách a školách,
  - **125** začátečníků – odborníků pro BOZP,
  - **78** studentů na vysokých školách,
  - **198** odborníků pro BOZP z praxe (další/celoživotní vzdělávání);

ENETOSH (pokračování)

- c) Celkový počet **unikátních a** dalších **vzájemně si podobných** příkladů obsahuje platforma k výše uvedenému datu:
- **250** dětí ve školkách a školách,
  - **179** začátečníků – odborníků pro BOZP,
  - **87** studentů na vysokých školách,
  - **236** odborníků pro BOZP z praxe (další vzdělávání);
- d) Pro popis jednotlivých příkladů (ne vždy se týkají učitelů/lektorů BOZP) byl vytvořen jednotný formulář umožňující provádět určitá srovnání.

CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

TRENDY

- stále více preferováno před klasickými formami, (tzn. např. testy, ústní formy ověřování znalostí ve stanovených intervalech, apod.)
- **povinnost 1x nebo 2x za rok** se zúčastnit **odborné akce**, kterou si sám vybere, např. podle tématu nebo podle vzdělávací instituce, k níž má důvěru a která ho zve na všechny odborné akce, apod.
- účast je vždy potvrzena různými **certifikáty** nebo **potvrzením** o účasti
- **inspektoři práce** (např. v Německu) vyžadují předložit při kontrole certifikát nebo jinou formu potvrzení o účasti na odborné akci

3. POŽADAVKY NA ZNALOSTI A DOVEDNOSTI SPECIALISTŮ BOZP V ČR

Povinnost stát se odborně způsobilou osobou k zajišťování úkolů v prevenci rizik stanovuje **zákon č. 309/2006 Sb.** (v platném znění), podrobnosti pak **NV č. 592/2006 Sb.**

Zákon č. 179/2006 Sb. o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání – umožňuje mimo jiné stanovit **požadavky na znalosti a dovednosti odborníků různých profesí**, především těch, po nichž je poptávka na trhu práce, tzn. že zaměstnavatelé/podnikatelé mohou formulovat své požadavky na znalosti a dovednosti lidí, které by chtěli a mohli zaměstnat.

Hospodářská komora spolupracuje s Národním ústavem odborného vzdělávání (NÚOV) a je garantem mnoha připravovaných **kvalifikačních a hodnotících standardů** obsahujících požadavky na znalosti a dovednosti v různých profesích a způsoby jejich ověřování.

V rámci **Sektorové rady pro bezpečnost a ochranu osob a majetku a bezpečnost práce** byla ustavena **pracovní skupina pro BOZP**, která zpracovala

- hodnotící a kvalifikační standard pro úroveň začátečníka v oboru BOZP bez praxe, tzn. **Technika BOZP**
- hodnotící a kvalifikační standard pro **Manažera BOZP**

SPOLUPRÁCE S MPSV – oddělením BOZP

- v rámci připravované novely zákona č. 309/2006 Sb.,
- zpracování **hodnotících a kvalifikačních standardů** pro **OZO v oblasti BOZP** a **Koordinátora BOZP na staveništi**
- umístění profesí **OZO v oblasti BOZP** a **Koordinátora BOZP na staveništi** do **databáze pracovních profesí**, která je určena především zaměstnavatelům hledajícím zaměstnance různých profesí a znalostí, tzn. i odborníků v oblasti BOZP

**DĚKUJI
ZA
POZORNOST**

lidmila.kleinova@civop.cz

